

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

THAI INDUSTRIAL STANDARD

มอก. 969-2562

หัวนมยางสำหรับขวดนม

NIPPLES FOR FEEDING BOTTLES

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 97.190

ISBN 978-616-565-459-1

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้วนมยางสำหรับขวดนม

มอก. 969-2562

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรมถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 137 ตอนพิเศษ 233 ง
วันที่ 5 ตุลาคม พุทธศักราช 2563

อนุกรรมการวิชาการรายสาขา คณะที่ 40/1 จุกนม ขวดนม และเครื่องใช้สำหรับเด็กอ่อน

อนุกรรมการวิชาการรายสาขา คณะที่ 40/1 จุกนม ขวดนม และเครื่องใช้สำหรับเด็กอ่อน ได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการวิชาการรายสาขา คณะที่ 40 โภคภัณฑ์ ให้จัดทำร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หุ่นมยางสำหรับขวดนม ดังรายชื่อต่อไปนี้

ประธานอนุกรรมการ

ผศ.รัชดา เกษมทรัพย์

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

อนุกรรมการ

นางอูมา บริบูรณ์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นางสาวสุภัตรา เจริญเกษมวิทย์

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

นางสาวศลิษา แสงทอง

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

นางสาววารุณี พางทวานิช

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นางสาวสุลัดดา เตียวทอง

–

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

นางสาวธัญวรินทร์ ตั้งเสริมวงศ์

โรงพยาบาลรามาริบัติ

–

สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

นางกัญญ์วรา กิรติเสวี

บริษัท มุ่งพัฒนา อินเทอร์เน็ตเนชชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

นายบุญชัย ศิลปะกวีวงษ์กุล

นางสาวมาลี จิตรภักดี

บริษัท รอยัลอินดัสตรีส์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

นายสมบัติ เอกสุวรรณเจริญ

บริษัท เนเจอร์แอลเอสอาร์ จำกัด

นายจักรรินทร์ มณฑปใหญ่

–

บริษัท เบบีโปรดักส์อินดัสตรี จำกัด

อนุกรรมการและเลขานุการ

นายวิทยา อินทร์สุวรรณ

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หุ่นมยางสำหรับขวดนม นี้ ได้ประกาศใช้ครั้งแรกเป็นมาตรฐานเลขที่ มอก. 969-2533 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 101 วันที่ 14 มิถุนายน พุทธศักราช 2533 เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้ จากหุ่นมยางที่ออกแบบไม่เหมาะสมและมีปริมาณสารเคมีอันตรายเกินค่ามาตรฐาน หากนำไปใช้อาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตของทารกและเด็กเล็กได้ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทนี้และยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อการแข่งขันกับต่างประเทศ ต่อมาได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัสดุและเทคโนโลยีการผลิตในปัจจุบัน จึงได้แก้ไขปรับปรุงโดยยกเลิกมาตรฐานเดิมและกำหนดมาตรฐานนี้ขึ้นใหม่

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากผู้ทำ ผู้ใช้ และเอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

EN 14350-1:2004	Child use and care articles – Drinking equipment – Part 1: General and mechanical requirements and tests
EN 14350-2:2004	Child use and care articles – Drinking equipment – Part 2: Chemical requirements and test methods
EN 71-3:2013+A2:2017	Safety of Toys – Part 3: Migration of Certain Elements
EN 71-11:2005	Safety of toys – Part 11: Organic chemical compounds – Methods of analysis
EN 12868:2017	Child use and care articles – Method for determining the release of N-nitrosamines and N-nitrosatable substances from elastomer or rubber teats and soothers

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 369) พ.ศ. 2558 เรื่อง ขวดนม และภาชนะบรรจุนมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณามาตรฐานนี้แล้ว เห็นสมควรเสนอรัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2558

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๕๘๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑

เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ห้วนมยางสำหรับขวดนม

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้วนมยางสำหรับขวดนม มาตรฐานเลขที่ มอก. 969-2533

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๖๐๕ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้วนมยางสำหรับขวดนม ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้วนมยางสำหรับขวดนม มาตรฐานเลขที่ มอก. 969-2562 ขึ้นใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้วนมยางสำหรับขวดนม ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเลขที่ มอก. 969-2562 ใช้บังคับ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้วนมยางสำหรับขวดนม

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ครอบคลุมเฉพาะห้วนมยางสำหรับขวดนมที่ใช้กับทารกและเด็กเล็ก
- 1.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ไม่ครอบคลุมห้วนมยางที่ออกแบบมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือแพทย์ เช่น ห้วนมยางสำหรับให้ยา และสำหรับทารกเกิดก่อนกำหนด

2. บทนิยาม

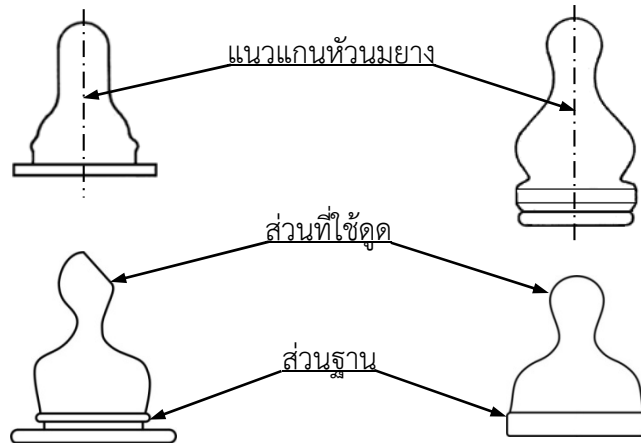
ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 ห้วนมยางสำหรับขวดนม ซึ่งต่อไปในมาตรฐานนี้จะเรียกว่า “ห้วนมยาง” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประกอบกับขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลว เช่น นม น้ำ อาหารเหลว แก่ทารกและเด็กเล็ก ตัวอย่างรูปร่างห้วนมยาง ดังรูปที่ 1
- 2.2 ทารกและเด็กเล็ก หมายถึง ผู้ที่มีอายุไม่เกิน 3 ปี บริบูรณ์
- 2.3 แนวแกนของห้วนมยาง หมายถึง แนวเส้นที่ผ่านจุดศูนย์กลางและตามแนวยาวของห้วนมยาง ตัวอย่างดังรูปที่ 1
- 2.4 ยางวัลคะไนซ์ (vulcanized rubber) หมายถึง ยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์ที่ผ่านการวัลคะไนซ์
- 2.5 การวัลคะไนซ์ (vulcanization) หมายถึง กระบวนการที่มักมีความร้อนเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการเปลี่ยนโครงสร้างทางเคมีของยาง เช่น การเชื่อมโยงระหว่างโมเลกุล เพื่อให้ยางมีคุณสมบัติดีขึ้นหรือมีคุณสมบัติใหม่หรือขยายช่วงอุณหภูมิของยาง
- 2.6 ยางซิลิโคน (silicone rubber) หมายถึง วัสดุที่มีลักษณะคล้ายยางสังเคราะห์ ทำจากสารอินทรีย์หรือสารอนินทรีย์ ที่ทำโดยกระบวนการทำปฏิกิริยาพอลิเมอไรเซชัน

3. วัสดุ

- 3.1 ห้วนมยาง ต้องทำจากวัสดุประเภทใดประเภทหนึ่งหรือส่วนผสมของวัสดุดังต่อไปนี้
  - 3.1.1 ยางวัลคะไนซ์
  - 3.1.2 ยางซิลิโคน

ให้แสดงหนังสือรับรองวัสดุที่ใช้ทำ ในกรณีที่ไม่ทราบหรือไม่แน่ชัดให้ทดสอบด้วยเครื่องฟูเรียร์ทรานสฟอร์มอินฟราเรดสเปกโทรสโกปี (Fourier transform infrared spectroscopy, FTIR) หรือใช้วิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการประเมินประเภทวัสดุ

รูปที่ 1 ตัวอย่างรูปร่างของหัวนวมยาง
(ข้อ 2.1 และข้อ 2.3)

4. คุณลักษณะที่ต้องการ

4.1 ลักษณะทั่วไป

ให้เตรียมหัวนวมยางตามข้อ 8.2 ก่อนการทดสอบลักษณะทั่วไป

- 4.1.1 ต้องทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีสี ยกเว้นสีตามธรรมชาติของวัสดุที่ใช้ทำ ไม่มีการพิมพ์และการประดับ ตกแต่งใด ๆ ยกเว้นการแสดงเครื่องหมายและฉลากตามข้อ 6.1

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

- 4.1.2 ต้องไม่ปรากฏลักษณะบกพร่อง เช่น การเหนียวเหนอะ รอยถลอก รอยแตก รอยฉีกขาด รอยเปื้อน รอยต่าง ครีบล้าง (flash)

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจที่ระยะ 25 cm

4.2 คุณลักษณะทางฟิสิกส์

ให้เตรียมหัวนวมยางตามข้อ 8.2 ก่อนการทดสอบคุณลักษณะทางฟิสิกส์

4.2.1 ความต้านแรงฉีก

เมื่อทดสอบตามข้อ 8.3.1 แล้ว หัวนวมยางต้องไม่แตกหรือฉีกขาด

4.2.2 ความทนต่อการเปลี่ยนอุณหภูมิโดยฉับพลัน

เมื่อทดสอบตามข้อ 8.3.2 แล้ว หัวนวมยางต้องไม่แตกหรือร้าว

4.2.3 การยึดแน่นกับขวดนวม

เมื่อทดสอบตามข้อ 8.3.3 แล้ว หัวนวมยางต้องไม่แตก ฉีกขาด หรือหลุดออกจากขวดนวม

4.3 คุณลักษณะทางเคมี

ให้เตรียมหัวนวมยางตามข้อ 8.2 ก่อนการทดสอบคุณลักษณะทางเคมี ยกเว้นการทดสอบ เอ็น-ไนโตรซามีนส์ (N-Nitrosamines) และ เอ็น-ไนโตรซาทาเบิล (N-Nitrosatable) ให้เตรียมตามวิธีที่ระบุใน EN 12868 และ ให้เลือกคุณลักษณะทางเคมีที่ต้องทดสอบจากประเภทวัสดุที่ใช้ทำตามที่ระบุในตารางที่ 1

หมายเหตุ กรณีวัสดุที่ใช้ทำเป็นวัสดุผสม ให้ทดสอบคุณลักษณะทางเคมีทุกรายการ

ตารางที่ 1 รายการคุณลักษณะทางเคมีที่ต้องทดสอบแยกตามประเภทของวัสดุที่ใช้ทำ
(ข้อ 4.3)

ลำดับที่	ประเภทของวัสดุที่ใช้ทำ	คุณลักษณะทางเคมีที่ต้องทดสอบ					
		การย้ายที่ของธาตุบางส่วน (ข้อ 4.3.1)	เอ็น-ไนโตรซามีนส์ และ เอ็น-ไนโตรแซเทเบิล (ข้อ 4.3.2)	2-เมอร์แคปโทเบนโซไทอะโซล (ข้อ 4.3.3.1)	สารแอนติออกซิแดนต์ (ข้อ 4.3.3.2)	ฟอร์แมลดีไฮด์ (ข้อ 4.3.4)	สารที่ระเหยได้ (ข้อ 4.3.5)
1	ยางวัลคະไนซ์	✓	✓	✓	✓	✓	-
2	ยางซิลิโคน	✓	✓	-	-	✓	✓

- 4.3.1 การย้ายที่ของธาตุบางส่วน (migration of certain element)
ปริมาณการย้ายที่ของธาตุบางส่วนต้องเป็นไปตามตารางที่ 2 ทุกรายการ
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม EN 71-3

ตารางที่ 2 การย้ายที่ของธาตุบางส่วน
(ข้อ 4.3.1)

รายการที่	สารที่ละลายออกมา	เกณฑ์ที่กำหนด ไม่เกิน (mg/kg)
1	พลวง (Sb)	15
2	สารหนู (As)	10
3	แบเรียม (Ba)	100
4	แคดเมียม (Cd)	20
5	โครเมียม (Cr)	10
6	ตะกั่ว (Pb)	25
7	ปรอท (Hg)	10
8	ซีลีเนียม (Se)	100

- 4.3.2 เอ็น-ไนโตรซามีนส์ (N-Nitrosamines) และ เอ็น-ไนโตรแซเทเบิล (N-Nitrosatable)

4.3.2.1 ปริมาณ เอ็น-ไนโตรซามีนส์ ที่ละลายออกมาต้องไม่เกิน 0.01 mg/kg

4.3.2.2 ปริมาณ เอ็น-ไนโตรแซเทเบิล ที่ละลายออกมาต้องไม่เกิน 0.1 mg/kg

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม EN 12868

4.3.3 2-เมอร์แคปโทเบนโซไทโอะโซล (2-mercaptobenzothiazole) และสารแอนติออกซิแดนต์ (antioxidant)

4.3.3.1 ปริมาณ 2-เมอร์แคปโทเบนโซไทโอะโซล ที่ละลายออกมาต้องไม่เกิน 8 mg/kg

4.3.3.2 ปริมาณสารแอนติออกซิแดนต์ ที่ละลายออกมาต้องเป็นไปดังนี้

(1) 2,6-บิส(1,1-ไดเมทิลเอทิล)-4-เมทิลฟีนอล [2,6-bis(1,1-dimethylethyl)-4-methylphenol]
ต้องไม่เกิน 0.30 mg/L

(2) 2,2'-เมทิลีนบิส(6-(1,1-ไดเมทิลเอทิล)-4-เมทิลฟีนอล) [2,2'-methylenebis(6-(1,1-dimethylethyl)-4-methylphenol)]

ต้องไม่เกิน 0.15 mg/L

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม EN 14350-2:2004 ข้อ 5.4

4.3.4 พอร์แมลดีไฮด์ (formaldehyde)

ปริมาณพอร์แมลดีไฮด์ ที่ละลายออกมาต้องไม่เกิน 0.375 mg/L

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม EN 71-11:2005 ข้อ 5.5.3.1 ถึงข้อ 5.5.3.6

4.3.5 สารที่ระเหยได้

ปริมาณสารที่ระเหยได้จากการคำนวณต้องไม่เกิน 0.5% (m/m)

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ EN 14350-2:2004 ข้อ 5.6

หมายเหตุ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญและเลขซีไอเอส ของสารเคมีระบุในภาคผนวก ข.

5. การบรรจุ

5.1 ให้บรรจุห้วนมยางในภาชนะที่สะอาด ป้องกันความชื้นได้ และป้องกันความเสียหายและความสกปรกอันอาจเกิดขึ้นระหว่างการขนส่งและเก็บรักษา

6. เครื่องหมายและฉลาก

6.1 ที่ห้วนมยางทุกอัน อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(1) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

หมายเหตุ ให้ใช้วิธีอัดแบบ หรือวิธีอื่น ๆ ที่ไม่ใช้การพิมพ์ เช่น การปั๊มร้อน การกัดผิวด้วยเลเซอร์ในการแสดงชื่อผู้ทำ หรือโรงงานที่ทำหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนบนห้วนมยาง

6.2 ที่ภาชนะบรรจุห้วนมยางทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้ หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายตามมาตรฐานนี้

(2) ประเภทของวัสดุที่ใช้ทำห้วนมยาง

(3) จำนวนบรรจุ

(4) กรณีทำจากยางธรรมชาติ ต้องมีคำเตือนที่สื่อความหมายว่า ทำจากยางธรรมชาติ อาจทำให้เกิดการแพ้

(5) เดือน ปีที่ทำ และรหัสรุ่นที่ทำ

(6) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

- 6.3 ต้องมีเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้เป็นภาษาไทยเพื่อความปลอดภัยในการใช้งาน
- (1) ข้อความหรือคำเตือนที่สื่อความหมายดังต่อไปนี้
    - (1.1) ให้ใช้ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่
    - (1.2) ห้ามใช้แทนหัวนมยางดูดเล่น
    - (1.3) การใช้หัวนมยางดูดนมหรือของเหลวติดต่อกันเป็นเวลานานเป็นสาเหตุของฟันผุ
    - (1.4) ให้ตรวจสอบอุณหภูมิของนมหรือของเหลวก่อนใช้ทุกครั้ง
    - (1.5) ให้เก็บหัวนมยางที่ไม่ได้ประกอบกับขวดนมให้พ้นมือเด็ก
  - (2) ข้อแนะนำในการใช้งานและการเก็บรักษาที่สื่อความหมายดังต่อไปนี้
    - (2.1) ก่อนใช้ทุกครั้งให้ทดสอบดึงหัวนมยางทุกทิศทาง ควรเลิกใช้เมื่อหัวนมยางเสื่อมสภาพหรือเสียหาย
    - (2.2) ห้ามวางหัวนมยางในที่มืดหรือโดนความร้อนหรือแช่ในสารทำความสะอาดเป็นเวลานาน เนื่องจากอาจทำให้หัวนมยางเสื่อมสภาพเร็วขึ้น
    - (2.3) ก่อนใช้งานครั้งแรกให้ต้มหัวนมยางในน้ำเดือดเป็นเวลา 5 นาที
    - (2.4) ให้ทำความสะอาดก่อนใช้ทุกครั้ง
    - (2.5) เด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป ควรเลิกใช้หัวนมยาง เนื่องจากเป็นสาเหตุของฟันผุ
  - (3) คำแนะนำเกี่ยวกับขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลวที่เหมาะสมกับหัวนมยางนี้
  - (4) วิธีประกอบเข้ากับขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลว
  - (5) วิธีทำความสะอาดที่เหมาะสม อย่างน้อย 1 วิธี
- 6.4 ในกรณีใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

7. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 7.1 การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสินให้เป็นไปตามภาคผนวก ก.

8. การทดสอบ

8.1 ข้อกำหนดทั่วไป

8.1.1 ให้ทดสอบในห้องที่มีอุณหภูมิ $(27 \pm 2) ^\circ\text{C}$ ความชื้นสัมพัทธ์ $(65 \pm 5)\%$

8.1.2 น้ำกลั่นให้ใช้คุณภาพที่เหมาะสมสำหรับการทดสอบ

8.2 การเตรียมตัวอย่างก่อนการทดสอบ

หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้เตรียมตัวอย่างก่อนการทดสอบลักษณะทั่วไป คุณสมบัติทางฟิสิกส์ และคุณสมบัติทางเคมี ดังนี้

8.2.1 กรณีสุ่มตัวอย่างจากสถานที่ทำ

ให้เก็บหัวนมยางในตู้ควบคุมอุณหภูมิที่อุณหภูมิ $(70 \pm 2) ^\circ\text{C}$ เป็นเวลา $7 \text{ d} \pm 2 \text{ h}$ โดยตู้ควบคุมอุณหภูมิที่ใช้ต้องสามารถทำอากาศหมุนเวียน 3 ครั้งต่อชั่วโมง ถึง 10 ครั้งต่อชั่วโมง ได้ ปล่อยให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง นำหัวนมยางแช่ในน้ำกลั่นที่เดือดเป็นเวลา $(10 \pm 1) \text{ min}$ โดยไม่ให้หัวนมยางสัมผัสกับภาชนะที่ใช้ต้ม แล้วนำไปเก็บที่อุณหภูมิห้องอย่างน้อย 40 h ก่อนการทดสอบ

8.2.2 กรณีสุ่มตัวอย่างจากห้องตลาด

ให้นำหัวนมยางแช่ในน้ำกลั่นที่เดือดเป็นเวลา (10 ± 1) min โดยไม่ให้หัวนมยางสัมผัสกับภาชนะที่ใช้ต้ม แล้วนำไปเก็บที่อุณหภูมิห้องอย่างน้อย 40 h ก่อนการทดสอบ

8.3 คุณลักษณะทางฟิสิกส์

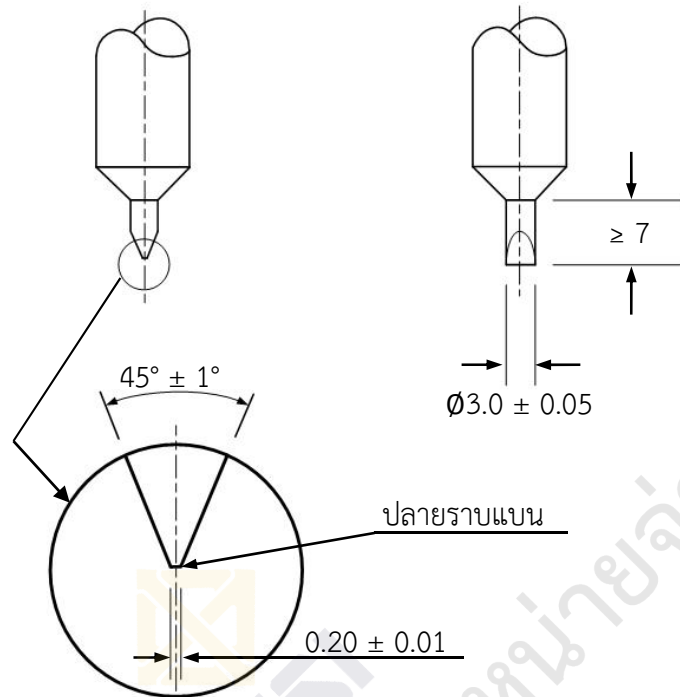
8.3.1 ความต้านแรงฉีก

8.3.1.1 เครื่องมือ

- (1) เครื่องทดสอบความทนแรงกด
- (2) แท่งกด ที่ทำจากเหล็กกล้าไร้สนิมโครเมียมสูง เกรด H13 (H13 high chrome tool steel) หรือเทียบเท่า มีความแข็งอย่างน้อย 50 Rockwell C มีรูปร่างและขนาดดังแสดงในรูปที่ 2 และสามารถเข้ากับเครื่องทดสอบความทนแรงกดได้
- (3) แผ่นรองเจาะ ที่ทำจากพลาสติกชนิดแข็ง มีความแข็ง (70 ± 5) Shore D
- (4) เครื่องทดสอบความทนแรงดึง
- (5) อุปกรณ์จับยึด ที่เหมาะสมสำหรับจับยึดส่วนต่าง ๆ ของหัวนมยาง

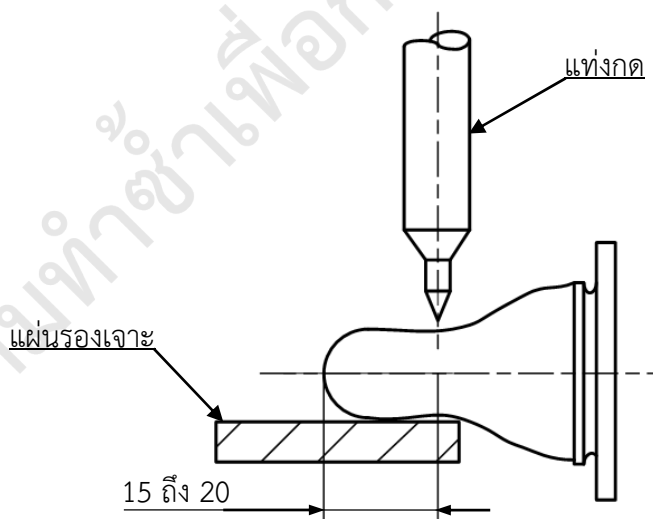
8.3.1.2 วิธีทดสอบ

- (1) วางส่วนที่ใช้ดูดของหัวนมยางบนแผ่นรองเจาะ [ข้อ 8.3.1.1 (3)]
- (2) ปรับแท่งกด [ข้อ 8.3.1.1 (2)] ที่ต่อกับเครื่องทดสอบความทนแรงกด [ข้อ 8.3.1.1 (1)] ให้กึ่งกลางของใบมีดอยู่ตรงและตั้งฉากกับแนวแกนของหัวนมยางและห่างจากปลายหัวนมยางประมาณ 15 mm ถึง 20 mm โดยวัดตามแนวแกนของหัวนมยาง ดูรูปที่ 3
กรณีภาพตัดขวางของส่วนที่ใช้ดูดไม่ได้เป็นวงกลม ให้ปรับแท่งกดให้ตรงกับส่วนที่แบนราบที่สุดของหัวนมยาง
- (3) กดแท่งกดลงบนหัวนมยางด้วยอัตราเร็ว (10 ± 5) mm/min จนได้แรงกด (200 ± 10) N คงแรงกดนี้ไว้เป็นเวลา (1 ± 0.5) s
- (4) ตรวจสอบนิรภัยรอยเจาะบนหัวนมยาง ถ้าหัวนมยางถูกเจาะทะลุผ่านผนังทั้ง 2 ด้าน ให้ทดสอบต่อในข้อถัดไป ถ้าไม่ทะลุผ่านผนังทั้ง 2 ด้าน ให้ถือว่าผ่านการทดสอบนี้โดยไม่ต้องทดสอบต่อในข้อถัดไป
- (5) ยึดปลายและฐานของหัวนมยางที่ถูกเจาะทะลุผ่านผนังทั้ง 2 ด้านด้วยอุปกรณ์ยึด [ข้อ 8.3.1.1 (5)]
- (6) ต่ออุปกรณ์จับยึดเข้ากับเครื่องทดสอบแรงดึง [ข้อ 8.3.1.1 (4)] ให้แนวแรงดึงอยู่ในแนวแกนของหัวนมยาง
ปรับให้หัวนมยางอยู่ในแนวเส้นตรงตามแนวแกนของหัวนมยาง ด้วยแรงดึง (5 ± 2) N จากนั้นดึงด้วยอัตราเร็ว (200 ± 10) mm/min จนได้แรงดึง (90 ± 5) N คงแรงดึงนี้ไว้เป็นเวลา (10 ± 0.5) s
- (7) ตรวจสอบนิรภัยความเสียหายที่เกิดกับหัวนมยาง

หน่วยเป็นมิลลิเมตร

รูปที่ 2 รูปร่างและขนาดของแท่งกด
[ข้อ 8.3.1.1 (2)]

หน่วยเป็นมิลลิเมตร

รูปที่ 3 ตำแหน่งการเจาะหัวนมยาง
[ข้อ 8.3.1.2 (2)]

8.3.2 ความทนต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโดยฉับพลัน

8.3.2.1 วิธีทดสอบ

- (1) นำหัวนมยางแช่ในน้ำกลั่นที่เดือด เป็นเวลา (10 ± 1) min โดยไม่ให้อุณหภูมิสัมผัสกับภาชนะที่ใช้ต้มแล้วนำไปแช่ในน้ำกลั่นที่มีอุณหภูมิ (5 ± 2) °C เป็นเวลา (10 ± 1) min ทันที โดยไม่ให้อุณหภูมิสัมผัสกับภาชนะ
- (2) ตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้นกับหัวนมยาง

8.3.3 การยึดแน่นกับขวดนม

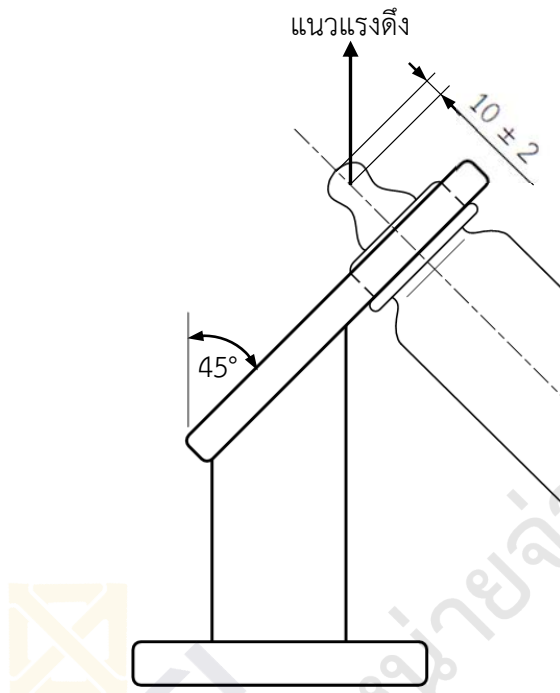
8.3.3.1 เครื่องมือ

- (1) เครื่องทดสอบแรงบิด
- (2) อุปกรณ์สำหรับยึดขวดนม ที่ใช้สำหรับยึดขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลวให้เอียงจากแนวระนาบเป็นมุม 45° (ดูรูปที่ 4)
- (3) อุปกรณ์จับยึด ที่เหมาะสมสำหรับจับยึดปลายหัวนมยางและสามารถต่อกับเครื่องทดสอบแรงดึง
- (4) เครื่องทดสอบแรงดึง

8.3.3.2 วิธีทดสอบ

- (1) ประกอบหัวนมยางเข้ากับขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลวตามวิธีที่ผู้ทำระบุ และกรณีที่ใช้ฝาปิดหัวนมยางเป็นแบบเกลียวหรือต้องไขแรงบิดในการประกอบ ให้ไขแรงบิดในการประกอบ (1.75 ± 0.25) N·m โดยใช้เครื่องทดสอบแรงบิด [ข้อ 8.3.3.1 (1)]
- (2) ยึดขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลวด้วยอุปกรณ์สำหรับยึดขวดนม [ข้อ 8.3.3.1 (2)] ให้เอียงจากแนวระนาบเป็นมุม 45° (ดูรูปที่ 4)
- (3) ใช้อุปกรณ์จับยึด [ข้อ 8.3.3.1 (3)] ยึดปลายหัวนมยาง ที่ระยะ (10 ± 2) mm จากปลายหัวนมยาง
- (4) ต่ออุปกรณ์จับยึดเข้ากับเครื่องทดสอบแรงดึง [ข้อ 8.3.3.1 (4)] แล้วค่อย ๆ ดึงให้หัวนมยางอยู่ในแนวตั้ง จากนั้นดึงด้วยอัตราเร็ว (200 ± 10) mm/min จนได้แรงดึง (60 ± 5) N และให้คงแรงดึงนี้ไว้เป็นเวลา (10 ± 0.5) s
- (5) ตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้นกับหัวนมยางและการหลุดจากขวดนมหรือภาชนะสำหรับให้ของเหลว

หน่วยเป็นมิลลิเมตร

รูปที่ 4 การทดสอบการยึดแน่นกับขวดนม
(ข้อ 8.3.3)

ภาคผนวก ก.
การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

(ข้อ 7.1)

- ก.1 รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ห้วนมยางที่ทำจากวัสดุประเภทเดียวกัน โดยกรรมวิธีเดียวกัน จากโรงงานเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ก.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้ หรืออาจใช้แผนการชักตัวอย่างอื่นที่เทียบเท่ากันทางวิชาการกับแผนที่กำหนดไว้

ก.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

ก.2.1.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน ตามจำนวนที่กำหนดในตารางที่ ก.1 สดมภ์ที่ 2 เพื่อตรวจสอบการบรรจุ เครื่องหมายและฉลากที่ภาชนะบรรจุ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วชักตัวอย่างมาภาชนะบรรจุละ 1 อัน จนได้จำนวนตามกำหนดในตารางที่ ก.1 สดมภ์ที่ 3 เพื่อทดสอบลักษณะทั่วไป และเครื่องหมายและฉลากที่ห้วนมยาง

ก.2.1.2 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อ 4.1 ข้อ 5. และข้อ 6. ในแต่ละรายการ ต้องไม่เกินเลขจำนวนที่ยอมรับที่กำหนดในตารางที่ ก.1 จึงจะถือว่าห้วนมยางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ ก.1 แผนการชักตัวอย่างสำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

(ข้อ ก.2.1)

ขนาดรุ่น หน่วยภาชนะบรรจุ	ขนาดตัวอย่าง		เลขจำนวน ที่ยอมรับ
	หน่วยภาชนะบรรจุ	อัน	
ไม่เกิน 3 200	2	2	0
3 201 ถึง 35 000	8	8	1
35 001 ขึ้นไป	13	13	2

ก.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบคุณลักษณะทางฟิสิกส์

ก.2.2.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันจำนวน 9 อัน นำไปทดสอบคุณลักษณะทางฟิสิกส์รายการละ 3 อัน

ก.2.2.2 ตัวอย่างในแต่ละรายการทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4.2 ในรายการนั้น ๆ จึงจะถือว่าห้วนมยางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ก.2.3 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบคุณลักษณะทางเคมี

ก.2.3.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันจำนวน 35 อัน นำไปทดสอบคุณลักษณะทางเคมีรายการละ 5 อัน ยกเว้นการทดสอบ เอ็น-ไนโตรซามีนส์ และเอ็น-ไนโตรแซเทเบิล ให้ใช้ตัวอย่าง 10 อัน

ในกรณีที่ตัวอย่างไม่เพียงพอ ให้ชักตัวอย่างจากรุ่นเดียวกันเพิ่มจนได้ตัวอย่างเพียงพอสำหรับการทดสอบ

ก.2.3.2 ตัวอย่างในแต่ละรายการทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4.3 ในรายการนั้น ๆ จึงจะถือว่าห้วนมยางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ก.3 เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างห้วนมยางต้องเป็นไปตามข้อ ก.2.1.2 ข้อ ก.2.2.2 และข้อ ก.2.3.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าห้วนมยางรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

ห้ามทำซ้ำเพื่อการจำหน่ายแจก

ภาคผนวก ข.

ชื่อสามัญและเลขซีไอเอส ของสารเคมี

(ข้อ 4.3)

ข.1 ชื่อสามัญและเลขซีไอเอส ของสารเคมีระบุไว้ตามตารางที่ ข.1

ตาราง ข.1 ชื่อสามัญและเลขซีไอเอส ของสารเคมี

(ข้อ ข.1)

ลำดับที่	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ	เลขซีไอเอส
1	2-เมอร์แคปโทเบนโซไทอะโซล (2-Mercaptobenzothiazole)	เอ็มบีที (MBT)	149-30-4
2	2,6-บิส(1,1-ไดเมทิลเอทิล)-4-เมทิล ฟีนอล [2,6-bis(1,1-dimethylethyl)-4- methylphenol]	บีเอชที (BHT)	128-37-0
3	2,2'-เมทิลีนบิส(6-(1,1-ไดเมทิลเอทิล)-4- เมทิลฟีนอล) [2,2'-methylenebis(6-(1,1- dimethylethyl)-4-methylphenol)]	แอนติออกซิเดนท์ 2246 (Antioxidant 2246)	119-47-1